

อิทธิพลด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

The impact of Economic, Social, Resource and Environmental Factor on the Sustainability of Small and Medium Enterprise in Bangkok Metropolitan Region

ภัทรพล ชุ่มมี (Pattarapon Chummee)¹

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ถึงอิทธิพลด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวน 400 ราย อาศัยการสุ่มตัวอย่างไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา คือ ค่าร้อยละและความถี่ สำหรับสถิติอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลที่ส่งผลเชิงบวกต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากร และด้านเศรษฐกิจ แต่สำหรับด้านสังคมจะส่งผลเชิงลบต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแก้ (Adjusted R²) เท่ากับ 0.438 และค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.270 การวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพ การให้ความสำคัญกับการจ้างงานและสวัสดิการ ความปลอดภัยในการทำงาน และระบบสุขภาพของพนักงาน ทั้งเพื่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ความยั่งยืน ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Abstract

This research aimed to analyze the influence of the economic, social, resource, and environmental factors on the sustainability of small and medium-sized enterprises (SMEs) in the Bangkok Metropolitan region and surrounding provinces. Data were collected using a questionnaire administered to 400 SME entrepreneurs in the targeted region, selected through purposive sampling, a non-probability sampling method. Data were analyzed using descriptive statistics, including percentages and frequencies, and inferential statistics, specifically Enter Multiple Regression Analysis.

¹ หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ (Doctor of Business Administration Program, College of Innovation Management, Valaya Alongkorn Rajabhat University under Royal PatronageX) E-mail : pattarapon@vru.ac.th

The research findings indicated that environmental, resource, and economic factors positively influenced the sustainability of SMEs in Bangkok and its surrounding areas, whereas social factors had a negative impact. The analysis yielded an adjusted R^2 value of 0.438 and a Durbin-Watson statistic of 1.270. The findings of this study can serve as a guideline for professional development, emphasizing employment, employee welfare, workplace safety, and health systems to enhance the sustainability of SMEs in Bangkok and its metropolitan region.

Keywords: Multiple Regression Analysis, Sustainability, Small and Medium Enterprise

วันที่รับบทความ : 1 มีนาคม วันที่แก้ไขบทความ : 13 เมษายน 2568 วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 24 เมษายน 2568

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP, 2022) ความยั่งยืนก่อให้เกิดการเจริญเติบโตที่ยั่งยืนทางเศรษฐกิจถึงแม้ว่าจะมีวิกฤติทางเศรษฐกิจทั่วโลกแต่สามารถช่วยให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจร้อยละ 1 ต่อปีมาโดยตลอด ยิ่งไปกว่านั้น โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP, 2022) ได้พัฒนาดัชนีความมั่งคั่งรวม (IWI) ดัชนีนี้รวมมูลค่าทางสังคมของสินทรัพย์ทางเศรษฐกิจ มนุษย์ ผลผลิต และธรรมชาติ เพื่อบ่งชี้ว่าประเทศต่าง ๆ กำลังพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยพบว่าประมาณ 140 ประเทศ มีดัชนีบ่งชี้ความมั่งคั่งโดยรวมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.8 ในช่วงปี 2533-2557 ซึ่งต่ำกว่าอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.4 ของ GDP ยิ่งไปกว่านั้นจากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ (UN, 2023) ยังพบว่า GDP ทั่วโลกคาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ในปี 2565

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึง SME ตลาดเทคโนโลยีสีเขียวและความยั่งยืนทั่วโลกคาดว่าจะเติบโตจาก 28,600 ล้านดอลลาร์ในปี 2024 และจะเพิ่มขึ้นเป็น 134,900 ล้านดอลลาร์ในปี 2030 โดยมีอัตราการเติบโตต่อปีที่ร้อยละ 29.5 ดังนั้นการนำความคิดริเริ่มด้านความยั่งยืนมาใช้ ผู้ประกอบต้องให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลกระทบต่อความยั่งยืน โดยเริ่มตั้งแต่การจัดการห่วงโซ่อุปทานไปจนถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ การตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มขึ้น กฎระเบียบที่เข้มงวด และการดำเนินงานด้านต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ (White paper, 2024)

สำหรับประเทศไทยเองมีดัชนีความยั่งยืนคิดเป็นร้อยละ 55.5 หากพิจารณา เสาหลักทางเศรษฐกิจที่วัดความสามารถของประเทศในการเติบโตทางเศรษฐกิจผ่านการค้าระหว่างประเทศ ยิ่งไปกว่านั้น ประเทศไทยเองคงอันดับ 1 ของกลุ่มอาเซียนด้านการพัฒนายั่งยืน 4 ปีซ้อน โดยได้คะแนน 74.13 จาก 100 และประเทศไทยอยู่ลำดับที่ 44 จาก 163 ประเทศทั่วโลก สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนในยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาประเทศระดับต่าง ๆ ความพยายามเหล่านี้ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก (Garosi, 2022; ไทยพีบีเอส, 2566 และ องค์การสหประชาชาติ (UN, 2023)

เมื่อพิจารณาถึง SME ในประเทศไทยพบว่า SME ที่ต้องการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน กล่าวได้ว่าเป็นกำลังสำคัญของระบบการผลิตในห่วงโซ่อุปทานที่ทำหน้าที่เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม และทำหน้าที่เชื่อมโยงให้เกิดการพัฒนาและนำความเจริญไปสู่ชุมชนในภูมิภาคต่าง ๆ ที่เป็นพันธมิตรและรากฐานกระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจ และเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการทำธุรกิจอย่างยั่งยืน เช่น การจัดระบบค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เป็น

ธรรม การใส่ใจพฤติกรรมผู้บริโภค การเพิ่มการลงทุนในเทคโนโลยีสะอาด รวมถึงการใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2559 และ Kantabutra & Punnakitikahem, 2020)

อนึ่ง ธนาคารกรุงเทพ (2566) กล่าวว่าปัจจุบันผู้ประกอบการ SME ต้องปรับตัว ปรับรูปแบบ และกระบวนการทำงาน เพื่อให้สามารถรองรับกฎกติกาการค้าที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งนับวันจะยิ่งมีบทบาทต่อการดำเนินธุรกิจมากขึ้น เช่น มาตรการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในภาคอุตสาหกรรม โดยการสนับสนุนเงินทุนให้ SME ปรับเปลี่ยนเครื่องจักรอุปกรณ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และการใช้พลังงานทดแทน เช่น การติดตั้ง Solar Cell เพื่อประหยัดไฟฟ้าในที่ทำงาน ดังนั้นการคำนึงถึงสังคมส่วนรวม สิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน (Sustainability) จะทำให้ SME ดึงดูดลูกค้าได้มากขึ้น เพราะในปัจจุบันผู้บริโภคไม่ได้คำนึงถึงราคาผลิตภัณฑ์อย่างเดียวแล้ว แต่จะเลือกสนับสนุนแบรนด์ที่สอดคล้องกับค่านิยมของผู้บริโภคสมัยใหม่ที่มีความตระหนักเรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน

จากที่กล่าวมาการพัฒนาอย่างยั่งยืนต้องพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างคุณภาพ ลดการทำลายสิ่งแวดล้อม ลดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม โดยต้องพิจารณาถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และความยั่งยืน รวมถึงความสำคัญของแต่ปัจจัย อันจะนำไปสู่ความสามารถในการดำเนินงานของธุรกิจกลางและขนาดย่อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ถึงอิทธิพลของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ที่มีผลต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาถึง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากร และด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตัวแปรของการวิจัยนี้ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ คือ 1) ตัวแปรด้านเศรษฐกิจ 2) ตัวแปรด้านสังคม 3) ตัวแปรด้านทรัพยากร และ 4) ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับตัวแปรตาม ได้แก่ ความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ประชากรของงานวิจัยนี้คือ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 ราย สุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง

กำหนดดำเนินการศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยทำการแจกแบบสอบถามโดยใช้ Google form การศึกษาเริ่มต้นแต่เดือนกันยายน 2567 ถึง ธันวาคม 2567

2. แนวคิดทฤษฎี

แนวคิดด้านความยั่งยืน ความยั่งยืนเป็นเป้าหมายทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของผู้คนในการอยู่ร่วมกันอย่างปลอดภัยบนโลกเป็นเวลานาน ความยั่งยืนได้รับการอธิบายโดยทั่วไปว่ามีสามมิติ ได้แก่ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม กล่าวได้ว่ามิติด้านสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญที่สุด ด้วยเหตุนี้ ในการใช้ชีวิตประจำวัน "ความยั่งยืน" จึงมักมุ่งเน้นไปที่การรับมือกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ การสูญเสียบริการของระบบนิเวศ ความเสื่อมโทรมของที่ดิน และมลพิษทางอากาศและน้ำ แนวคิดเรื่องความยั่งยืนสามารถใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจในระดับโลก ระดับชาติ และระดับปัจเจกบุคคล (Berg, 2019) เกี่ยวข้องกับทฤษฎีด้านความยั่งยืน จากการศึกษาของ Ekardt (2022) ความยั่งยืนอธิบายถึงรูปแบบของ

เศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืนและสามารถดำรงอยู่ได้ในระดับโลก ศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงสังคม รวมถึงความยุติธรรมมากขึ้นระหว่างรุ่น และความยุติธรรมทั่วโลกมากขึ้น ความยั่งยืนมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังโดยไม่ขึ้นกับความสัมพันธ์ใด ๆ ในเวลาและสถานที่ และเพื่อสร้างสมดุลที่ดีระหว่างประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ประกอบด้วยตัวแปรด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ทรัพยากร และความยั่งยืน

ตัวอย่างเช่น จากการศึกษาของ Raut Chandrakant & Rajesh (2022) พบว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีก่อให้เกิดความยั่งยืน รวมถึงการสร้างระบบบรรษัทภิบาล ส่งผลกระทบต่อการยอมรับทางสังคม

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมติฐาน

ประกอบด้วยตัวแปรด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ทรัพยากร และความยั่งยืน ที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดในการวิจัยของ Jiao et al. (2016), Park & Youn-Kyun (2016), Rodriguez-Olalla & Aviles-Palacios (2017) เป็นต้น

ด้านเศรษฐกิจ จากการศึกษาของ ศิริพร อำไพลาภสุข และคณะ (2566) พบว่าความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยด้านเศรษฐกิจท้องถิ่นในพื้นที่ลาดน้ำ ส่วนภูมิภาคกลางเป็นภูมิภาคที่มีการศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวลาดน้ำมากที่สุด ร้อยละ 69 ส่วนการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้งานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวลาดน้ำ งานวิจัยนี้แยกแยะและสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวลาดน้ำออกเป็น 3 มิติ ได้แก่ องค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ในแต่ละมิติจะช่วยเป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวลาดน้ำในประเทศไทยให้มีความยั่งยืนต่อไป จากการศึกษาของ Jiao et al. (2016), Park & Youn-Kyun (2016), Rodriguez-Olalla & Aviles-Palacios (2017) ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อคำถามในด้านการปฏิบัติตามข้อผูกพันด้านแรงงาน ความสามารถในการเพิ่มขึ้นของลูกค้า การให้บริการและใส่คุณภาพสินค้า ความรับผิดชอบต่อสังคม และช่องทางในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าเมื่อศึกษาเส้นทางอิทธิพลพบว่าเส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรด้านเศรษฐกิจไปยังตัวแปรด้านความยั่งยืน สามารถสร้างเป็นสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1: ตัวแปรด้านเศรษฐกิจส่งผลทางตรงเชิงบวกต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ด้านสังคม จากการศึกษาของ สมภาพ จูโล่ และคณะ (2567) การพัฒนาด้านสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กร คือการกำหนดเป้าหมายการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีวิสัยทัศน์ และวางแผนการดำเนินงานในระดับยาว ก่อให้เกิดการเติบโตในระยะยาวที่มีรากฐานที่แข็งแกร่ง รวมถึงการวางแผนการให้คนในองค์กรให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนองค์กรไปในทิศทางที่วางไว้อย่างดีเยี่ยม ก่อให้เกิดการเจริญเติบโตขององค์กรอย่างยั่งยืน สนับสนุนด้วยการศึกษาของ Jiao et al. (2016), Park & Youn-Kyun, K. (2016), Rodriguez-Olalla & Aviles-Palacios (2017) เป็นต้น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 6 ข้อคำถามในด้านมีการประนีประนอมในชีวิตการทำงานและครอบครัว ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาชีพ การติดตามการเรียนรู้ใหม่ มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและดีต่อสุขภาพแก่พนักงาน มีการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานแก่พนักงานในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตามกฎหมายท้องถิ่น และจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัย ด้านเส้นทางอิทธิพล พบเส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสังคม ไปยังตัวแปรด้านความยั่งยืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นต้น สามารถสร้างเป็นสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 2: ตัวแปรด้านสังคมมีส่งผลทางตรงเชิงบวกต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ด้านทรัพยากร จากการศึกษาของ Keitumetse (2014) ที่กล่าวว่า การปลูกฝังแนวคิดและจิตสำนึกของผู้นับถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะลดการใช้ทรัพยากร ก่อให้เกิดความยั่งยืนด้านทรัพยากรได้ ด้วยเหตุผลที่ว่ากิจกรรมสร้าง

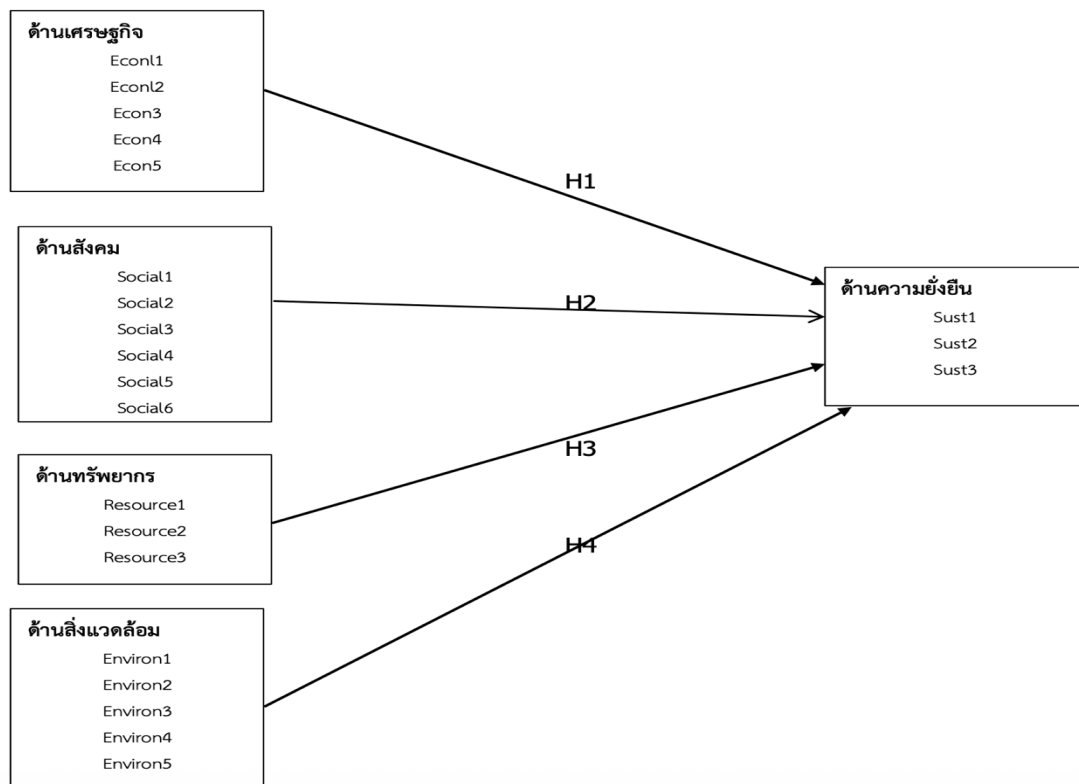
จิตสำนึกของพนักงานและผู้มีส่วนได้เสียให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ ทรัพยากรและพลังงานมีความสำคัญช่วยส่งเสริมการนำทรัพยากรที่มีอยู่ กลับมาใช้ใหม่ หรือใช้ทรัพยากรหมุนเวียน รวมถึงกิจการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่าง คุ่มค่าและเหมาะสม โดยต้องไม่ก่อให้เกิด ผลกระทบ หรือความสามารถในอนาคตของกิจการ ก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างคู่แข่งรายอื่น รวมถึงแนะนำผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีใหม่เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนด้านทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาของ Jiao et al. (2016), Park & Youn-Kyun (2016), Rodriguez-Olalla & Aviles-Palacios (2017) เป็นต้น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อคำถามได้แก่ กิจการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่าง คุ่มค่าและเหมาะสม กิจการส่งเสริมการนำทรัพยากรที่มีอยู่ กลับมาใช้ใหม่ และ จากการสร้างจิตสำนึกของพนักงานและผู้มีส่วนได้เสียให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร สามารถสร้างเป็นสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 3: ตัวแปรด้านทรัพยากรมีส่งผลทางตรงเชิงบวกต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพและปริมณฑล

ด้านสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาของ ศศิกานต์ จรณะภรณ์ย์ และคณะ (2566) ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการกำหนดคุณค่าทางสิ่งแวดล้อมในระดับมากที่สุด รองลงไปที่องค์ประกอบด้านการสร้างและส่งมอบมูลค่าและคุณค่าแห่งความยั่งยืนพบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับมาก ดังนั้น Khuc et al. (2023) ความกังวลเกี่ยวกับการสูญเสียพลังงานเพิ่มขึ้นเนื่องจากอุตสาหกรรมและการบริโภคนิยม ผลักดันการเปลี่ยนจากเชื้อเพลิงฟอสซิลไปสู่แหล่งพลังงานหมุนเวียน ด้วยเหตุนี้ ทุกกลุ่มในสังคม โดยเฉพาะเยาวชน ควรมีหน้าที่รับผิดชอบในการเผชิญหน้าและ/หรือบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุผลที่ว่าต้องให้ความสำคัญกับการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม กิจการมีมาตรการด้านการผลิตที่สะอาดและการจัดการป้องกันมลพิษ จากการศึกษาของ Jiao et al. (2016), Park & Youn-Kyun (2016), Rodriguez-Olalla & Aviles-Palacios (2017) เป็นต้น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 5 ข้อคำถามได้แก่ กิจการใส่ใจและรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม พยายามที่จะทราบผลกระทบที่เป็นไปได้ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มาตรการด้านการผลิตที่สะอาดและการจัดการป้องกันมลพิษ การดำเนินโครงการเฉพาะเพื่อลดการใช้น้ำและขยะ และกิจการดำเนินโครงการเฉพาะเพื่อลดการใช้พลังงาน ด้านเส้นทางอิทธิพล พบเส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม ไปยังตัวแปรด้านความยั่งยืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถสร้างเป็นสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 4: ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลเชิงบวกต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพและปริมณฑล

ด้านความยั่งยืน ผลการวิจัยของ ปิยะวรรณ คุ่มญาติ (2567) พบว่า 1) ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ คือ ความสามารถในการรับรู้โอกาส ความสามารถในการประสานงานเชิงสัมพันธ์ ความสามารถในการสร้างแนวคิด ความสามารถในการจัดองค์กร และ ความสามารถในการวิเคราะห์ความเสี่ยง ส่งผลต่อการอยู่รอดของธุรกิจ และ ความยั่งยืนของกิจการในเชิงบวก ประกอบด้วยข้อคำถามด้านองค์กรมีความแตกต่างระหว่างคู่แข่งรายอื่น องค์กรมีแนะนำผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ และมีการปลูกฝังวัฒนธรรมจิตพิสัยในการทำงาน ออกแบบมาตรฐานการปรับโครงสร้างเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้สถิติพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ดังมีรายละเอียดคือ

3.1 ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของงานวิจัยคือ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า SMEs มีจำนวนมากที่สุด โดยมีจำนวน 233,847 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME, 2565) กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ใช้สูตรการคำนวณของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยวิธีเจาะจง

3.2 เครื่องมือในการวิจัยและการทดสอบความถูกต้อง และความเชื่อถือได้

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 6 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ (Econ) ส่วนที่ 3 ด้านสังคม (Social) ส่วนที่ 4 ด้านทรัพยากร (Resource) ส่วนที่ 5 ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) และส่วนที่ 6 ด้านความยั่งยืน (Sust) ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

แบบสอบถามส่วนที่ 2-6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของรายข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Rovinelli & Hambleton, 1977) จากนั้นนำไปทดสอบกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวอย่างที่ศึกษา) จำนวน 30 ราย

ผลการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในส่วนที่ 2-6 มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.860 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสูง (Cronbach, 1970)

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยทั่วไปของแบบสอบถาม โดยสถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Multiple regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม ด้านทรัพยากร ด้านสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และการทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) โดยอาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาค่า Tolerance และ ค่า VIF

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสถิติพรรณนา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 201 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.2 เพศหญิงจำนวน 185 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.3 และอื่น ๆ อีกร้อยละ 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5 ด้านจำนวนพนักงานมีจำนวน 11-20 คน จำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3 มีพนักงานจำนวน 21-40 คน รองลงไปคือจำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.3 และจำนวน 41-60 รายจำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.8 เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาพบว่าจบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นจำนวนมากที่สุดคิดเป็น 189 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 47.3 จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นจำนวน 176 รายหรือร้อยละ 44.0 และจบการศึกษาในระดับปริญญาโทคิดเป็นจำนวน 21 รายหรือร้อยละ 5.3

4.2 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter multiple regression analysis)

Model	Unstandardized B	Coefficients Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
(Constant)	.766	.182		4.201	.000		
เศรษฐกิจ	.115	.051	.104	2.227	.026	.656	1.525
สังคม	-.174	.050	-.169	-3.472	.001	.602	1.661
สิ่งแวดล้อม	.395	.054	.352	7.389	.000	.672	1.595
ทรัพยากร	.391	.043	.418	9.000	.000	.661	1.512

ตัวแปรตามคือ ความยั่งยืน

$R=0.661$, $R^2=0.438$, Adjust $R^2=0.438$ และค่า Durbin-Watson=1.270

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อพิสูจน์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการวิจัยในครั้งนี้พบว่าตัวแปรด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับตัวแปรด้านความยั่งยืน ($B=0.104$, $t=2.227$) สำหรับตัวแปรด้านสังคมพบความสัมพันธ์ในทางลบกับตัวแปรด้านความยั่งยืน ($B=-0.169$, $t=-3.472$) สำหรับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์

ในทางบวกกับตัวแปรด้านความยั่งยืน ($B=0.352$, $t=7.389$) และตัวแปรด้านทรัพยากรมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความยั่งยืน ($B=0.418$, $t=9.000$)

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจแก้ ($\text{Adjust } R^2$) เท่ากับ 0.438 แสดงว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากร ด้านสิ่งแวดล้อม สามารถอธิบายความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลได้คิดเป็นร้อยละ 43.8 และค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.270 หรือมีค่าน้อยกว่า 2 จากการศึกษาของ Durbin & Watson (1951) กล่าวว่าแสดงว่ามีทิศทางความสัมพันธ์ในทางบวกหรือมีการอัตโนมัติในทิศทางบวก (positive autocorrelation)

การวิเคราะห์ภาวะร่วมเส้นตรงพหุ ผลการวิจัยพบว่าค่าสถิติ Tolerance พบว่ามีความค่าระหว่าง 0.602-0.672 พบว่ามีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่น ๆ ในระดับที่ต่ำ ค่าดังกล่าวไม่ควรต่ำกว่า 0.1 (Hair, J, 2010) สำหรับค่า VIF พบว่ามีค่าระหว่าง 1.512-1.661 ค่าดังกล่าวไม่เกิน 10 (Hair, J, 2010) แสดงว่าตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่น ๆ ในระดับที่ต่ำ สรุปได้ว่าตัวแปรอิสระทุกตัวมีความเป็นอิสระจากกัน

นอกจากนี้ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากร ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อความยั่งยืนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สามารถแสดงในรูปแบบสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ:

ความยั่งยืน_๓ = $0.766 + 0.395$ สิ่งแวดล้อม + 0.391 ทรัพยากร + 0.115 เศรษฐกิจ - 0.174 สังคม

สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน:

Zความยั่งยืน_๓ = $0.418Z$ ทรัพยากร + $0.352Z$ สิ่งแวดล้อม + $0.104Z$ เศรษฐกิจ - $0.169Z$ สังคม

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลที่มีความสำคัญมากที่สุดคืออิทธิพลระหว่างตัวแปรด้านทรัพยากรไปยังตัวแปรด้านความยั่งยืน ($B=0.418$, $t=9.00$) รองลงไปที่อิทธิพลระหว่างตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมไปยังตัวแปรด้านความยั่งยืน ($B=0.352$, $t=7.389$) ในลำดับที่สามคืออิทธิพลระหว่างตัวแปรด้านเศรษฐกิจไปยังตัวแปรด้านความยั่งยืนมีความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย ($B=0.104$, $t=2.227$) และอิทธิพลที่มีความสัมพันธ์ในทางลบคืออิทธิพลระหว่างตัวแปรด้านสังคมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับตัวแปรด้านความยั่งยืน ($B=-0.169$, $t=-3.472$)

5. อภิปรายผล

เส้นทางความสัมพันธ์ที่สำคัญ คือระหว่างตัวแปรด้านทรัพยากรมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความยั่งยืน ($B=0.418$, $t=9.000$) สอดคล้องกับการศึกษาของสนับสนุนสมมติฐานในการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Daly (1997), Ramadan et al. (2022), Figueroa-Garcia et al. (2018) ที่พบว่าทรัพยากรหมุนเวียนคือทรัพยากรที่สร้างขึ้นโดยธรรมชาติและสามารถทดแทนได้ เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม หรือทรัพยากรจากพลังงานอื่น เช่น ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซ ทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ เหล่านี้เมื่อนำมาใช้แล้วมีวันที่หมดไปได้ จึงจำเป็นต้องมีการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากร การหาพลังงานและทรัพยากรทดแทน รวมถึงการสร้างแหล่งพลังงานหรือทรัพยากรใหม่ ๆ ที่ไม่ทำลายโลก และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องตั้งกระบวนการผลิต การจัดตั้งโรงงาน รวมถึงการหมุนเวียนการใช้วัตถุดิบและทรัพยากรให้ได้มากที่สุด ด้วยเหตุผลของนักวิจัยที่ว่า ทรัพยากรการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ก่อให้เกิดผลดีต่อผู้ประกอบการ และต่อประเทศในอนาคตต่อไป โดยต้องใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเหมาะสม ยิ่งไปกว่านั้นส่งเสริมการนำทรัพยากรที่มีอยู่ กลับมาใช้ใหม่ หรือใช้ทรัพยากรหมุนเวียน รวมถึงแนะนำผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตใช้

เทคโนโลยีใหม่ ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม สร้างนวัตกรรมสีเขียว รวมถึงการสร้างจิตสำนึกของพนักงานและผู้มีส่วนได้เสียให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ ทรัพยากรและพลังงาน

รองลงไปคือเส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับตัวแปรด้านความยั่งยืน ($B=0.352$, $t=7.389$) สอดคล้องกับการศึกษาของ ศศิกันต์ จรรย์กรณีย์ และคณะ (2566), Malesios et al. (2020), Setioningtyas et al. (2022) ผลการวิจัย ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการกำหนดคุณค่าทางสิ่งแวดล้อมในระดับมากกว่าองค์ประกอบอื่นในระดับมากที่สุด ด้านการสร้างและส่งมอบมูลค่าและคุณค่าแห่งความยั่งยืน สนับสนุนด้วยเหตุผลของนักวิจัยที่ว่ากิจการต้องใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการประกอบการที่สะอาด ลดการเกิดมลพิษทางน้ำ และทางอากาศ รวมถึงลดปัญหาด้านการใช้พลังงานมากเกินไป ส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนและส่งมอบความปลอดภัยต่อคนในรุ่นต่อไป

ในลำดับต่อไปคือเส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตัวแปรด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับตัวแปรด้านความยั่งยืน ($B=0.104$, $t=2.227$) สอดคล้องกับการศึกษาของ Awan & Sroufe (2022), Malesios et al. (2020), Setioningtyas et al. (2022) กล่าวว่าการบูรณาการความยั่งยืนในเศรษฐกิจหมุนเวียนเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ที่สามารถนำเสนอวิสัยทัศน์ระยะยาวเพื่อบรรลุเป้าหมายความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ ดังนั้นการเสริมสร้างเศรษฐกิจแบบยั่งยืน Salaaheen (2022) ด้วยการทำงานและการพัฒนาสังคมที่ได้มาตรฐาน ก่อให้เกิดความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ ดังนั้นการให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดความยั่งยืน ช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิต ลดปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนด้วยข้อคิดเห็นของนักวิจัยคือการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านแรงงานและกฎหมายช่วยส่งเสริมสวัสดิภาพของแรงงาน และภาพลักษณ์ที่ดีของผู้ประกอบการ รวมถึงการใส่ใจคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการ รวมถึงการจัดซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ดังนั้นการให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจก่อให้เกิดความยั่งยืน ช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิต ลดปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม

และเส้นทางความสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์ในทางลบคือระหว่างตัวแปรด้านสังคมกับตัวแปรด้านความยั่งยืน ($B=-0.169$, $t=-3.472$) สอดคล้องกับการศึกษาของ วิไลลักษณ์ รักบำรุง (2565), Davis (2021), Johnson & Miller (2024), Smith (2023) ที่พบว่าตัวแปรด้านสังคมมีผลกระทบเชิงลบต่อสังคมและเศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อความยั่งยืน ด้วยเหตุผลสนับสนุนของนักวิจัยที่ว่าเนื่องจากด้านสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่สำคัญชุมชนเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมที่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จึงช่วยกันรักษาสภาพภูมิทัศน์ของสิ่งแวดล้อมในชุมชนมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี ดังนั้นผู้ประกอบการต้องส่งเสริมให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและดีต่อสุขภาพ จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยของพนักงานอย่างสม่ำเสมอแก่พนักงาน จัดให้มีการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานแก่พนักงานในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงการจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยของพนักงานอย่างสม่ำเสมอ

6. ข้อเสนอแนะ

ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มุ่งเน้นต่อความยั่งยืนนั้น ควรให้ความสำคัญกับปัจจัย 1) ด้านเศรษฐกิจ จัดให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสม ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านกฎหมายแรงงานและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด ยิ่งไปกว่านั้นต้องใส่ใจต่อคุณภาพของสินค้าบริการให้ได้มาตรฐานสากล

รวมถึงต้องตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าให้ได้มากที่สุด เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนในการบริหารจัดการ 2) ด้านสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพ รวมถึงความเท่าเทียมกันในการทำงาน ให้ความสำคัญกับกระบวนการจ้างงาน ระบบสวัสดิการต่าง ๆ ทั้งในระหว่างทำงานและหลังจากเกษียณอายุในการทำงาน ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการทำงานและระบบสุขภาพของพนักงาน 3) ด้านสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการรักษาสีสิ่งแวดล้อม โดยการจัดการผลิตที่สะอาด และการจัดการด้านของเสีย มลพิษ และการป้องกันมลพิษต่าง ๆ สู่สิ่งแวดล้อมให้เหลือน้อยที่สุดเพื่อความยั่งยืนในการทำงานและสภาพแวดล้อม รวมถึงส่งเสริมให้การลดใช้พลังงานและวัตถุดิบให้เหลือน้อยที่สุด และการให้ความสำคัญกับกระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ 4) ด้านทรัพยากร ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม โดยต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ หรือความสามารถในอนาคตของกิจการ โดยต้องนำทรัพยากรที่มีอยู่กลับมาใช้ใหม่ การหมุนเวียนการใช้วัตถุดิบและทรัพยากรให้ได้มากที่สุด รวมถึงการปลูกจิตสำนึกของผู้ส่วนได้เสีย และการตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ได้มากที่สุด และ 5) ด้านความยั่งยืน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างหมุนเวียน โดยสร้างความแตกต่างจากผู้ผลิตรายอื่น ๆ ด้วยการสร้างนวัตกรรมให้แก่ผลิตภัณฑ์ รวมตลอดถึงการจัดการหรือสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ด้วยกระบวนการผลิตที่สะอาด และใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็ว ยิ่งไปกว่านั้นต้องให้ความสำคัญกับการทำการในยุคดิจิทัล การทำงานออนไลน์ได้ และการทำงานที่มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น

7. องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ให้ความสำคัญการจ้างงานและระบบสวัสดิการ ความปลอดภัยในการทำงาน และระบบสุขภาพรวมถึงการรับฟังความคิดเห็นประชาชน รวมถึงการประชาสัมพันธ์จึงมีความสำคัญมาก การจะดำเนินกิจการหรือปรับเปลี่ยนใด ๆ ที่ส่งผลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญมากจะส่งผลดีเพิ่มมากยิ่งขึ้น ร่วมกับการให้ความสำคัญกับตัวแปรต่าง ๆ สามารถจะส่งผลดีต่อความยั่งยืนของผู้ประกอบการได้

8. เอกสารอ้างอิง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2559). *พิชิตธุรกิจยั่งยืน*. <https://setsustainability.com/download/fk1cl5hq9yjb16>.

ไทยคงอันดับ 1 อาเซียนประเทศพัฒนายั่งยืน 4 ปีซ้อน. (2566). *ไทยพีบีเอส*. <https://www.thaipbs.or.th/news/content/323342>

ปิยะวรรณ คุ่มญาติ. (2567). อิทธิพลของความสามารถของการเป็นผู้ประกอบการและการอยู่รอดของธุรกิจต่อความยั่งยืนของกิจการ: หลักฐานจากการประกอบกิจการเกษตรเชิงพาณิชย์ในภาคเหนือของประเทศไทย.

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, 14(1), 34–47.

วิไลลักษณ์ รักบำรุง, ทวีป พรหมอยู่ และ คัทลียา จันดา. (2565). อิทธิพลของมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*, 6(1), 91-109.

ศศิกันต์ จรรย์ภรณ์, ปิยะพร ท่าจีน และ บัง พลเดช. (2566). องค์ประกอบของแบบจำลองธุรกิจเพื่อความยั่งยืนที่ส่งผลต่อคุณค่าแห่งความยั่งยืนของโรงแรมขนาดเล็กในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 8(3), 471–486.

- ศิริพร อำไพลาภสุข และ อัคริน แสงพิกุล. (2566). องค์ความรู้ จากงานวิจัยสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวตลาดน้ำในมิติความยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม. *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(4), 205-216.
- สมภพ จูโล่ และ พุฒิธร จิรายุส. (2567). การพัฒนาด้านสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กร. *วารสารการจัดการและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 11(1), 285-295.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.). (2565). *จำนวนผู้ประกอบการ*.
<https://www.sme.go.th/th/?>
- ESG สำคัญแค่ไหน. (2566). ธนาคารกรุงเทพ. <https://www.bangkokbanksme.com/th/how-important-is-esg-sustainability>
- Awan, U., & Sroufe, R. (2022). Sustainability in the Circular Economy: Insights and Dynamics of Designing Circular Business Models. *Applied Sciences*, 12(3), 1521.
- Berg, C. (2019). *Sustainable action: Overcoming the barriers*. Routledge.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essential of Psychological Test*. Harper & Row.
- Daly, H.E. (1997). *Beyond Growth: The Economics of Sustainable Development*. Beacon Press.
- Davis, A. (2021). The trade-offs between social sustainability and innovation in business strategies. *Journal of Business Sustainability*, 14(2), 112-128.
- Durbin, J., & Watson, G. S. (1951). Testing for serial correlation in least squares regression. *Biometrika*, 38(1-2), 159-178. <https://doi.org/10.1093/biomet/38.1-2.159>
- Ekardt, F. (2022). *Theory of Sustainability*. <http://www.sustainability-justice-climate.eu/en/nachhaltigkeit.html>.
- Figuerola-Garca, E. C., García-Machado, J. J., & Pérez-Bustamante Yábar, D. C. (2018). Modeling the social factors that determine sustainable consumption behavior in the Community of Madrid. *Sustainability*, 10(8), 2811. <https://doi.org/10.3390/su10082811>
- Garosi, I. (2022). *The Hinrich Sustainable Trade Index: the Future of Asia Countries*.
<https://peaceforasia.org/the-future-of-asian-countries/>
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., & Black, W. C. (2010). *Multivariate Data Analysis with Readings* (7th ed.). Prentice-Hall.
- Jiao, L., Shen, L., Shuai, C., & He, B. (2016). A novel approach for assessing the performance of sustainable urbanization based on structural equation modeling: A China case study. *Sustainability*, 8(9), 910. <https://doi.org/10.3390/su8090910>
- Johnson, M., & Miller, R. (2024). CSR initiatives and their unintended financial consequences: A closer look at SMEs. *Journal of Business Ethics*, 89(4), 478-490.
- Kantabutra, S., & Punnakitikashem, P. (2020). Exploring the process toward corporate sustainability at a Thai SME. *Sustainability*, 12(21), 1-19. <https://doi.org/10.3390/su12219204>
- Keitumetse, S. (2014). Cultural Resources as Sustainability Enablers: Towards a Community-Based Cultural Heritage Resources Management (COBACHREM) Model. *Sustainability*, 6(1), 70-85.

- Khuc, V. Q., Tran, P. M., Nguyen, T., & Thinh, N. T. (2023). Improving energy literacy to facilitate energy transition and nurture environmental culture in Vietnam. *Urban Science*, 7(1), 13. <https://doi.org/10.3390/urbansci7010013>
- Malesios, C., Dey, P. K., & Ben Abdelaziz, F. (2020). Supply chain sustainability performance measurement of small and medium sized enterprises using structural equation modeling. *Annals of Operations Research*, 294(2). <https://doi.org/10.1007/s10479-018-3080-z>
- Park, H., & Youn-Kyun, K. (2016). An empirical test of the triple bottom line of customer-centric sustainability: the case of fast fashion. *Fash text*, 3(25), 1-18.
- Ramadan, M., Amer, T., Salah, B., & Ruzayqat, M. (2022). The impact of integration of Industry 4.0 and internal organizational forces on sustaining competitive advantages and achieving strategic objectives. *Sustainability*, 14(10), 5841. <https://doi.org/10.3390/su14105841>
- Raut Chandrakant, R., & Rajesh, R. (2022). Social sustainability, corporate governance, and sustainability performances: An empirical study of the effects. *Journal of Ambient Intelligence and Humanized Computing*, 13(7), 9131–9143. <https://doi.org/10.1007/s12652-022-04417-4>
- Rodríguez-Olalla, A., & Avilés-Palacios, C. (2017). Integrating sustainability in organisations: An activity-based sustainability model. *Sustainability*, 9(6), 1072.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.
- Salaheen, M. (2022). Assessment of Economic Sustainability in the Construction Sector: Evidence from Three Developed Countries (the USA, China, and the UK). *Sustainability*, 14(10), 6326.
- Setioningtyas, W. P., Illés, C. B., Dunay, A., Hadi, A., & Wibowo, T. S. (2022). Environmental economics and the SDGs: A review of their relationships and barriers. *Sustainability*, 14(12), 7513. <https://doi.org/10.3390/su14127513>
- Smith, P. (2023). Balancing corporate social responsibility and profitability: The case of SMEs. *International Journal of Corporate Sustainability*, 18(1), 58-74.
- United Nation (UN). (2023). *Sustainability*. https://www.thailand.go.th/issue-focus-detail/001_02_395
- United Nations Environment Programmed (UNEP). (2022). Beyond GDP: *making nature count in the shift to sustainability*. <https://www.unep.org/news-and-stories/story/beyond-gdp-making-nature-count-shift-sustainability>
- White paper. (2024). *SME and sustainability*. <https://www.mastercard.com/news/media/ksmf3c31/mastercard-sme-sustainability-june-2024.pdf>.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). Harper and Row.